

NOORD-BRABANDER.

Dingsdag, 28 Maart.

DICERE VERUM QUID VERAT?
Horatius.

DUITSCHLAND.

Men verzekert dat de Keizer en Keizerin van Oostenrijk in den aanstaanden zomer eene reis naar Hongarije en Zevenbergen zullen doen; en zich 14 dagen te Pesth zouden ophouden. Zij zouden de terugreis over Kroatie en Stiermarken aannemen. Prins Metternich en graaf Kolowrat zouden de doorluchtige reizigers vergezellen. — Te Rome werden toebereidselen gemaakt om den grootvorst Michael van Rusland te ontvangen. De konde blijft daar, als ook te Napels en omstreken, in een hoogen graad heerschende. In Tyrol daarentegen heeft men het heerlijkste lenteweder. — Te Frankfort wilden men den 16 Maart weten, dat van den kant van verschillende Deutsche regeringen aan de Bondsvergadering voorstellen zijn gedaan, strekkende om het Deutsche Verbond te bewegen een ernstig woord in het midden te brengen, ter spoedige beëindiging van de Hollandsch-Belgische twistzaak. De onzekerheid waarin men dien-aangaande wordt gehouden, is den meeste Deutsche Staten tot nadeel, en maakt het schier ieder gouvernement tot pligt alles in het werk te stellen, om tot den vroegeren natuurlijken stand der dingen terug te keeren.

FRANKRIJK.

PARIS, den 26 Maart.

In de zitting van de kamer der Afgevaardigden van heden is beslist, dat de beraadslaging over de voor de behoeften der krijgsmagt in Algiers aangevraagde supplementaire kredieten dadelijk na het stemmen over de wet omtrent het middelbaar onderwijs, zou beginnen. Waarschijnlijk zal dus deze zaak, waarbij het geheele beheer der Franschen in Noord-Afrika en de mislukte onderneming van den Maarschalk Clauzel naar Constantine ter sprake zullen worden gebracht, reeds den 28sten of 29sten in de kamer worden behandeld. Naar het zich laat aanzien, zal de strijd over het burgerlijk en militair beheer der Maarschalks zeer hevig zijn. Het verslag van den heer Jansier over de wet omtrent de supplementaire kredieten behelst, zoo als wij reeds vroeger hebben vermeld, onderscheidene beschuldigingen tegen den Maarschalk, die volgens dit verslag, zich vroeger te Tlemcen, met hulp van den bekenden Jusuf-Bey, aan onverantwoordelijke knevelarijen jegens de inboorlingen heeft schuldig gemaakt, en sedert den togt naar Constantine met eene ongenoegzame magt, zonder de noodige voorzorgen, en zonder dat hij tot het doen daarvan iets anders, dan eene algemeene magtiging van de zijde der Fransche Ministers had ontvangen, onderpomen heeft. — De hartstogtelijkheid, waarmede velen voor of tegen den Maarschalk partij trekken, is niet weinig toegenomen door zijn onlangs uitgegeven vlugschrift. Dit geschrift is in eenen allerhevigsten toon gestemd. Hij bepaalt zich daarbij niet enkel tot de verdediging van zijn gedrag en tot bittere klagten over het onaangename, dat er voor hem in gelegen is, om na eene eervolle militaire loopbaan, aan de grievendste beschuldigingen te zijn blootgesteld en als een gemeen misdadiger of lafaard zich te moeten verantwoorden; hij vergenoegt zich niet enkel met zeer stellige verzekeringen, dat hij, wel verre van zich in Afrika te hebben verrijkt, thans veel armer is, dan te voren; maar hij tast ook op zijne beurt de Ministers en hunne onderhoorigen aan, en beschuldigt hen, dat zij hem voorbedachtelijk niet genoegzaam voor den togt naar Constantine hebben ondersteund, en dat zij heimelijk gearbeid hebben en nog arbeiden, om de geheele ontruiming van Algiers noodzakelijk te maken, ten einde daarvoor vreemde Mogendheden te believen. Onder de personen, die hij beschuldigt, behoort ook de generaal en afgevaardigde Baude, aan wien hij ten laste legt van hij den terugtogt van Constantine naar Oran den raad te hebben gegeven, om den veldtros der aftrekkende kolonne te verminderen door de gekwetsten aan hun lot over te laten. Reeds is eene vinnige briefwisseling over deze beschuldiging tusschen den Maarschalk en den generaal begonnen.

— In de zitting der Kamer van de gedeputeerden van heden heeft de heer Delaborde rapport uitgebragt omtrent de wet betreffende het gewezen aartsbisschoppelijk paleis. De rapporteur zeide onder anderen dat het protest van den Aartsbisschop van Parijs tegen deze wet aanleiding had gegeven tot een naauwkeuriger onderzoek van den kant der commissie, vooral omtrent de wetgeving op dit punt; dat men echter eenparig had erkend, dat de klagten van den prelaat ongegrond waren, daar de

wetten van 1789 beslist hadden, dat de Kerk geen eigen-
dommen kon bezitten. De commissie stelde daarom eenparig de
aanneming der wet voor.

De beraadslaging in de kamer over een en ander zou intus-
schen nog wel eene nieuwe verdraging kunnen ondergaan, in-
dien een bericht waar is, dat in het naschrift van eenen brief
uit Parijs van den 25sten, 's namiddags ten vier ure wordt me-
degedeeld: welk bericht inhoudt, dat de Ministers Molé en Gui-
zot hun ontslag gevraagd en verkregen hadden, ten gevolge
waarvan het geheele Fransche Ministerie in eenen staat van
ontbinding was gekomen.

Men verzekert dat het voorzitterschap van den raad aan den
heer Soult is opgedragen; de binnenlandse zaken aan den
heer de Montalivet en de financien aan den heer Passy. De
overige verkiezingen blijven nog onbekend.

— De geruchten van veranderingen in het ministerie houden
nog steeds de staatkundige gezelschappen bezig. Men verzekert
dat het ministerie ontbonden is, en dat de geheime onder-
handelingen zeer levendig zijn, om met den heer Molé een
nieuw kabinet samen te stellen. Eenige nieuwe verkiezingen
in den geest der uiterste linkerzijde, de onmogelijkheid be-
wijzende van eene doctrinaire kamer, hebben waarschijnlijk tot
het aftreden van den heer Guizot doen besluiten.

— De heer Baude heeft reeds een brief aan de redactie van
het *Journal des Débats* gericht, waarin hij voorloopig sommige
punten, hem betreffende, welke in de brochure des Maarschalks
voorkomen, voor zedelijk en materieel valsche verklaart.

— De gezanten van Madagascar zijn alhier terug gekomen.

— De aanstaande feesten houden het hof druk bezig.

— Men zegt dat bij het aanstaande huwelijk van den Prins
van Orleans eene aanzienlijk amnestie zal plaats hebben.

— Het dagblad van Picardije, kondigt aan, dat de invoering
van het nieuwe tarief, hetwelk dezer dagen te Amiens aan-
leiding tot ongeroefdheden heeft gegeven, ophouden blijft op-
geschort. Er hadden ter oorzake van die ongeroefdheden nog
verscheidene arrestaties plaats.

— De *Courrier* van Lyon behelst, dat de zijde aldaar aan
het defen blijft.

— *L'Ami de la Vérité*, een Zwitsersch dagblad, bewijst door
naauwkeurige berekeningen, dat, indien de nieuwe wetten niet
gewijzigd worden, de fondsen der kerken en scholen van het
kanton St. Gall, die ongeveer 1,300,000 florijnen bedragen, bin-
nen een tijdverloop van twintig jaren, zullen verloren zijn.

De fondsen spruiten voort uit de Abdij van St. Gall, even
zoo veel kan men zeggen van de andere kloostergoederen, indien
dezelve volgens den laatst aangenomen maatregel zal blijven
besturen.

— Sedert eenige dagen is de koude alhier gestreng en wij
hebben buitengewoon weder; te Marseille is den 14den dezer
zoo menigvuldigen regen gevallen, dat de stad onder water
stond, terwijl men onderscheidene donderslagen hoorde.

— Een der Adjuteurs van den Minister van Oorlog is naar
Corsika vertrokken, om aldaar 600 Corsikaansche paarden voor
den veldtogt van Afrika te koopen.

— De bankbreuken vermenigvuldigen van dag tot dag en ne-
men verbazend toe. In de zitting der regtbank van koophandel
te Parijs van den 17 dezer zijn niet minder dan tien failliten
uitgesproken.

— In Frankrijk bestaan op dit oogenblik zonder de Stoom-
booten te rekenen, 1700 stoomwerktuigen, hebbende eene kracht
van 22,500 paarden. Deze machines zijn in werking zestien
uren daags en leveren eenen dagelijkschen arbeid van 45,000
werklieden op.

— Op dit oogenblik zijn te Mâcon een aantal 5 frankstukken
met het beeldnis van Napoleon, dat van Lodewijk XVIII en
Karel X in omloop.

— Men zegt dat de oneenigheid met den Aartsbisschop van
Parijs in der minne is bijgelegd.

SPANJE.

De volgende proclamatie, welke Z. K. H. de Infant Don Se-
bastiaan aan de koninklijke legers van Spanje heeft uitgevaardigd
doet zien aan welke zijde de geestdrift heerscht, die helden
vormt en veldslagen doet winnen.

Algemeene Dagorder van den 17den Maart 1837.

SOLDATEN!

Gij hebt aan Europa een nieuw bewijs gegeven van uwe dap-

perheid en van de onmagt der menigte oproerlingen, die, bijgestaan door ellendige huurlingen, het hart van uw vaderland verscheuren willen. Uwe heldhaftigheid is het schild geweest tegen hetwelk hunne plannen in het niet vervlogen zijn. Noch de lange marschen, noch het ongunstige weder hebben u kunnen weerhouden. Krijgsheden, ik ben trotsch op u, trotsch van aan het hoofd te staan van zulke dappere troepen; en in naam des Konings breng ik u hulde wegens een zoo luisterrijk gedrag. De dag van gisteren zal in de geschiedrollen blijven uitmunten als een der schitterendste van dezen roemrijken strijd. Gij hebt alleen door uwe tegenwoordigheid den oproerigen Saarsfield, door uwwen moed den gelukzoeker Evans overwonnen. Toen de Koning mij aan uw hoofd plaatste, zeide ik uw dat de overwinning uwe daden zoude bekroonen, die daden spreken; generaals, officieren, en manschappen, zij hebt mij niets te wenschen overgelaten. Ik zal de eer hebben den Koning de belooningen voor te stellen, die zij zoo wel verdiend hebt. Soldaten trekken wij den vijand te gemoet, en in welk oord wij hem ook mogen aantreffen, weest verzekerd, dat de God der Heirscharen, die zoo blijkbaar met ons strijdt uwe daden zal bekroonen, door u eene algeheele zege toe te kennen: Gij zult uwe vijanden verslaan, zij zult ons ongelukkig vaderland van het schandelijk juk bevrijden, waaronder het gebukt gaat, en den wettigen opvolger van Pelagio en van Fernando den troon doen bestijgen. Hoofdkwartier van Hernani, 17 Maart 1837.

Uw Kapitein-Generaal en Chef.

DE INFANT D. SEBASTIAN GABRIEL.

Na het uitvaardigen dezer dagorder, is de Infant Don Sebastian met 8 of 10 bataillons naar Tolosa getrokken, van waar hij dadelijk naar Durango is opgerukt, om den generaal Espartero, die zich daar steeds ophield en begonnen was, om die stad te versterken, aan te tasten. De Carlisten willen, dat de Infant den dag van den 19den voor den aanval tegen Espartero bepaald had.

Van de Spaansche grenzen wordt onder dagteekening van den 21sten gemeld, dat Saarsfield door eene galkoorts is aangetast en dat Iribarren in zijne plaats het bevelhebberschap van de rondom Pampeluna vereenigde troepen heeft aanvaard.

— Men schrijft uit Madrid van 18 dezer als volgt:

Het gansche ministerie is tegenwoordig onpasselijk, de Heer Calatava ligt met de koorts te bed, de Graaf Almódovar heeft de griep, de Heer Landeró is verkouden door de griep en de Heer Gil de la Cuadra lijdt aan eene pleuris.

Men heeft opgemerkt, dat, sedert het gebeurde te la Granja de Koningin zich geheel van het beleid der staatsaangelegenheden verwijderd heeft, inzondering heeft, het gevolg hiervan is, dat in de tegenwoordige hageblijke omstandigheden het roer van staat in handen is van een eenig man (de heer Mendizabal), die zijne populariteit heeft verloren. Deze staat van zaken kan niet lang aanhouden, te meer daar uit de provincien niets dan ongunstige berigten worden ontvangen. Het ontwerp der constitutie ontmoet veel tegenstand in de Cortes; naar de gezagtheid der beraadslagingen te oordeelen, zoude men reeds kunnen zeggen, dat het ontwerp naar de commissie zal worden terug gezonden om eene andere redactie te verkrijgen.

Ter beurze heeft men bereids het bericht angeplakt dat het aanstaande semester der binnenlandsche schuld betaald zal worden; men beschouwt dit als eene fopperij, want de wijze van betaling onder het tegenwoordige financiële stelsel bestaat in het aan den houder afgeven van een biljet, waarop het tijdstip staat vermeld wanneer men het bedrag zal kunnen ontvangen; een tijdstip dat telkenmale twee of drie maanden wordt verschoven. Gemis van berigten uit het noorder leger doet de fondsen dalen; nieuwe 5 pCts. waren heden 28, 27, 1/2, 1/4 en rentelooze 9 contant.

ENGELAND.

Het aanstaande voorjaar behoort weder vreedgerijk voor Londen te zijn, en wel voornamelijk ter zake van de meerderjarigheidsviering van de prinses Victoria, de vermoedelijke troonsopvolgster. Er worden op het paleis van Kensington te bereidselen gemaakt tot den ontvangst van den Koning en de Koningin der Belgen, die voornemens zijn de opgemelde viering bij te wonen. Z. M. heeft daartoe insgelijks uitnodigingen gezonden aan de Hertogen van Orleans en Nemours, aan den Prins van Oranjs en hoogstedeszelfs zonen, en aan den Grootvorst Michael van Rusland.

Volgens een onzer bladen, zou Lord Durham, onze tegenwoordige gezant te Petersburg, aan het hoofd van het Huis van Prinses Victoria gesteld worden. — De tolken der Torie's laten zich daarover ten scherpste uit, en wel, naar het schijnt omdat zij inzien, dat door de bedoelde verheffing van Lord Durham, de Prinses als het ware voor goed onder den invloed van de Whigs zal gebragt worden; iets hetgeen zij met al hun vermogen zoeken tegen te werken.

De Times roert te dezer gelegenheid ook het ontwerp aan, dat, volgens sommigen, zou bestaan tot uithuwelijking der Prinses aan een neef van Koning Leopold. Hij noemt dit eene lage kuiperij.

— De berigten uit Londen tot den 25sten Maart des avonds behelzen weinig belangrijks. Het Parlement heeft de gewone Paaschvacantie genomen en deszelfs zittingen tot den 1den April geschorst: een uitstel, hetwelk, naar het oordeel van de Times, vooral voor lord Palmerston zeer gewenscht is, daar

deze nu eenigen tijd heeft, om zich tegen de aanvallen te verweeren, welke ongetwijfeld ter zake der omtrent Spanje gevoelde staatkunde in het Lagerhuis tegen hem zullen worden gericht. De Londensche dagbladen behelzen voorts vrij wat twistgeschiedenis over het, zoo het schijnt, ongetrouwt getucht, dat lord Durham de tegenwoordige gezant te St. Petersburg, die steeds werd afgeschilderd, als tot de gevoelens der radikale partij over te hellen, naar Engeland zou komen, om het bestuur over de hofhouding der vermoedelijke erfgename van de kroon, Prinses Victoria op zich te nemen.

— Men heeft in Engeland berigten uit Lissabon tot den 17 Maart. De losbandigheid der drapers aldaar ging toen alle denkbeelden te boven, en er heerschte steeds vrees, dat het in de portugeesche hoofdstad tot eene nieuwe omwenteling in den geest der revolutionnaire partij zou komen. De ministers, die de gunst des volks reeds sedert lang niet meer bezitten, hadden eindelijk tot eene rechtsvervolging tegen het hevigste der revolutionnaire bladen, de *Correio*, besloten.

BELGIE.

De gemalin van Koning Leopold is in den namiddag van den 24sten Maart, op het kasteel van Laeken, van eenen zoon bevallen. De Koningin en de jonggeborene bevonden zich, volgeen een te Brussel uitgegeven bulletin, zeer wel.

NEDERLANDEN.

's GRAVENHAGE, den 28 Maart.

Men verneemt dat den 10den der volgende maand HH. KK. HH. prins en prinses Frederik der Nederlanden zich op reis naar Berlijn zullen begeven, en dat H. M. de Koningin wellicht in het voorjaar ook derwaarts zal vertrekken, uit hoofde dat Hoogstderzelver dochter, prinses Albert van Pruisen, zich in eene gezegende omstandigheid zou bevinden.

— Bij besluiten van Z. M., zijn de volgende benoemingen gedaan: Tot prokureur bij de regtbank van Eersten Aanleg te Maastricht benoemd, Mr. O. W. D. Daems; tot plaatsvervangend regter in de regtbank van Eersten Aanleg te Brielle, Mr. J. S. R. Sandifort; tot regter in de regtbank van Eersten Aanleg te Eindhoven, Jhr. J. O. de Jong van Beek en Donk; tot substituut van den officier bij de regtbank van Eersten Aanleg te Amersfoort, Mr. J. J. van Hees van Berkel; tot vrede-regter in het kanton Kampen, Mr. P. C. Bondam; tot griffier van het vrede-geregte in het kanton Bergen-op-Zoom; J. Drabbe; tot griffier van het vrede-geregte in het kanton Zwolle, J. Philipson; tot plaatsvervanger in het vrede-geregte van het kanton Ede, Mr. E. Beek.

— Men schrijft uit Rotterdam het volgende: Gisteren is ter gelegenheid van het paascheest in de nieuwe zaal van het Koninklijk Nederlandsch Instituut, ten gevolge van onzer verdienstelijken landgenoot, den heer J. B. van Bree, uitgegeven door de Maatschappij tot bevordering der Toonkunst, op eene voortreffelijke wijze uitgevoerd, onder directie van den componist zelve, terwijl door den heer W. P. de C. Vrugt de tenor en door den heer Victa de baspartij gezongen werd. Een buitengewone toevloed van menschen heeft die plegtigheid met gepasten eerbied bijgewoond.

— Te Amsterdam wordt thans op de Nieuwmarkt een artesische put geboord, onder leiding eener commissie uit de eerste klasse van het Koninklijk Nederlandsch Instituut, ten gevolge van een door den Koning aan die klasse opgedragen last, ten einde onderzoek te doen naar de mogelijkheid om de stad door zoodanige putten van goed drinkbaar welwater te voorzien. Men is reeds met dit werk tot eene diepte van ongeveer 46 nederl. ellen gekomen en maakt dagelijks vrij aanmerkelijke vorderingen.

— Men meldt ons uit 's Bosch: Aanstaaende woensdag den 29 dezer zullen de zittingen van het hof van assisen voor het eerste kwartaal van dezen jare in het paleis van Justitie alhier, onder voorzitterschap van den WelEdelgestr. Heer Mr. L. A. Lightenvelt, raadheer in het hoog geregtshof te 's Gravenhage, geopend worden.

Met genoegen zullen de ingezetenen vernemen, dat, sedert de restauratie van zaken, in 1813 thans een hunner Roomsche Katholieke stadgenooten, vroeger behoord hebbende tot de orde der advokaten, voor de eerste reis uit deze provincie tot zulk eene hooge waardigheid geroepen is.

Naar men verneemt zullen er vele zaken behandeld worden.

BEDEVOERING, uitgesproken door den heer Romme, in de zitting van Donderdag 9 Maart, bij de beraadslaging over de drie financiële wetten.

Wanneer de financiële operatien van sommige constitutionele regeringen in den tegenwoordigen tijd gade slaat, dan zonde men haast moeten besluiten, dat men onbekommerd de eene leening op de andere konde stapelen, het eene krediet na het andere konde toestaan en alzoo de staatschulden veilig konde opvoeren, zonder daarvan in de toekomst eenige ongelegenheid of eenig onheil te duchten te hebben: raadpleegt men daarentegen de onpartijdige geschiedenissen der verschillende volkeren, dan vindt men bij de meeste omwentelingen die zij ondergaan hebben, de al te hoog opgevoerde staatschulden, en als een gevolg daarvan de opvoering der belastingen, zoo niet als de hoofd-, dan toch als de bijkomende oorzaak in het spel komen, en ten gevolge van dien geheelen staten in eenen jammerlijken poel van inwendige twisten gestort, of geheel en al

Onverre gestooten. Het was dus niet ten onrechte dat de regu-
latuur van finantien in zijnen tijd, de beroemde Colbert na-
melijk, aan zijnen tegenstander Lamoignon, die tegen het ge-
voelen van eerstgenoemden eene geldleening in Frankrijk tot
stand bragt, deze opmerkenwaardige woorden toevoegde: «Vous
venez d'ouvrir une plaie que vos petit-fils ne verront pas
se fermer, vous en repondrez à la nation et à la posterité.»

Hoe menig voorbeeld zou de geschiedenis niet opleveren
waardoor het vooruitgezette aangehaalde tevens bevestigd wordt;
dan waartoe is het dienstig door voorbeelden te staven, dat-
gene wat uit den aard der zaken als het ware van zelve voort-
vloeit.

Het waren deze gedachten, het waren die herinneringen,
welke mij, ongezocht, bij de aanvankelijke overweging der 3
ontwerpen, heden aan de orde van den dag gesteld, menig-
maal voor den geest kwamen, en ik alzoo gemeend heb deze
weinig beschouwingen te kunnen laten voorafgaan. Ik wil nu
verder onderzoeken of ik te zwaarmoedig gedacht heb.

Naar aanleiding van hetgeen de heer voorzitter dezer verga-
dering, ons bij den aanvang der discussie, gemaks en kortheids-
halve geliefde te kennen te geven, zullen U Ed. Mog, mij
toestaan de 3 aanhangige finantie wetten in eens op te ne-
men. In de eerste plaats dan wordt onder litt. A een ontwerp
van wet aangeboden, waarbij de uitgifte van losrenten, tegen
interest van 5 ten honderd, tot een bedrag van 24 miljoen,
ten laste van de Oost wordt voorgesteld; dit ontwerp wordt ge-
zegd een gevolg te zijn van de onuitvoerbaarheid der wet van
24 April 1836, aan welke ik destijds mijne stem heb gegeven;
zulks geschiedde echter op beweeggronden, die thans niet meer
aanwezig, geheel en al verdwenen zijn; de voorgestelde maat-
regel tot conversi van renten, dien ik geheel en al noodzake-
lijkheids- en billijkheidshalve ben toegedaan, diem ik, in het
welbegrepen en duurzaam belang van de schuldeischers van den
Staat even zeer als in dat van handel, landbouw en fabrieken,
uit een staatkundig oogpunt, als billijk en regtvaardig beschouw,
en dien ik zoo zeer gewenscht had ook elders tot stand gebragt
te zien; deed mij over andere bedenkingen, welke gemelde wet
gelijktijdig opleverde, heen zien, ten einde alzoo het voorge-
stelde hoofddoel bevorderlijk te zijn.

Het valt niet te ontkennen dat de hooge stand, welke de rente
daarna behouden heeft en anders bijkomende omstandigheden,
de verwezenlijking van dat plan in den weg hebben gestaan;
maar in de verloopende tijd tot dat einde minder geschikt geweest,
bij het niettemin dienstbaar kunnen worden gemaakt om den
grondslag tot vermindering van andere uitgaven daar te stel-
len, ten gevolge waarvan diegene welke het van ons niet af-
hing te verminderen, gemakkelijker zouden kunnen getorcht
worden. Alleen wil ik hier nog aanmerken dat opgemelde 24
miljoen, door het te voren successievelijk toestaan van minder
belangrijke sommen, tot dat nu aanzienlijk bedrag waren op-
geklimmen.

Ten tweeden wordt bij het ontwerp B eene som van 8 milli-
oen, 5 ton gepetitioneerd tot aanvulling van dat gedeelte der
renten over 1837, hetwelk door België moest gedragen worden;
indien nu deze termijn wordt toegestaan, zoo als vermoedelijk
zal geschieden, dan zullen deze voorschotten, over ieder jaar
slechts 8 miljoen 4 ton bedragen hebbende, met de verloopende
interesten en negotiatie-kosten van dien, niet verre beneden de
64 miljoen blijven, waarmede onze staatsschuld alzoo te dier
zake, tusschen al hetgeen wat gebeuren kan, zich provisioneel
verhoogd bevindt. Men ziet hier wederom, hoe mindere som-
men op haar zelve door den tijd vermenigvuldigd, weldra eene
opmerkbare en bedenkelijke hoogte bereiken. Over de al of niet
bestaande verplichting tot die betaling onzerzijds, heb ik vroe-
ger mijne beschouwingen medegedeeld en zal daarom hierom-
trent in geene herhalingen treden; gedoogden onze geldmidde-
len die voorschotten, dan ik zoude mij thans meer dan ooit tot
het toestaan derzelven geneigd vinden, nimmer echter op den
grond van verplichting dieaangaande.

Eindelijk wordt bij een 3de wets-ontwerp een supplementoir
krediet voor oorlog en marine gevraagd, ten bedrage van ruim
11 mill. 3 ton. Ik konde wel afmeten dat onze uitgestrekte
magt met de 15 mill. 7 ton, daarvoor onder de hoofdstukken
7 en 10 voor oorlog en marine op de begroeting van 1837 ge-
bragt, niet geheel zoude bestreden worden, en dat er nog eenige
miljoenen aangevraagd konden worden, nimmer echter konde
ik veronderstellen dat dit verschil in ruim 11 mill. 3 ton zoude
gelegen zijn; want welke beweegredenen ook voor het onder-
houden eener uitgestrekte magt mogen aangewend worden, zoo
moeten dan toch de uitgaven in eenige verhouding tot onze
middelen staan, wil men zich naar luimen niet ten gronde
helpen, om eene oogenblikkelijke verdediging naar binnen daar
te stellen; de bewering dat ruim 27 mill. waartop oorlog en
marine thans komen te staan, die verhouding niet overschrijdt,
laat ik aan ieder ander over. Was er nu een onmiddelijk oor-
logsgevaar aanwezig, dan zoude men van de nood eene deugd
moeten maken, maar hoedanig men ook dezen staat van zaken
wil beschouwen, die van oorlog kan hij mijns inziens nimmer
genoemd worden. Is bovendien het traktaat van 21 Mei 1833
niet aanwezig en door ons aangenomen, volgens welk wij aan-
vallendwijze niet kunnen ageren; bestaan ten andere niet alle
beweeggronden door den geachten spreker die den 7 het woord

voerde (de heer op den Hooff) in het breede uitgezet, om over
de toegestane kredieten voor oorlog aan de Belgische zijde,
waaruit bevorens was geargumenteed geworden, zonder eenige
de minste bekommring heen te zien? — Indien wij nu in de-
zen staat van zaken, onze geldelijke krachten ontzenuwen, wat
zal er dan in een oogenblik van wezenlijk oorlogsgevaar te
wachten wezen? De krachtontwikkeling der natie zoude zich
immers in verhouding tot onze geldelijken toestand van zelve
beperkt bevinden.

En hier mede, Ed. Mog. Heeren, zal ik dit overzicht besluit-
ten: ik moet tevens tot mijn leedwezen betuigen dat ik na rijp
beraad het van mijne verantwoording niet kan verkrijgen om
aan een of ander der onderhavige ontwerpen mijne goedkeuring
te schenken. Men moge mij de ongelegenheden, ja de schokken
die welligt daaruit zouden komen te ontstaan tegenwerpen; dit
zij zoo, de noodzakelijkheid spreekt, het tijdstip is mijns inziens
daar, waarop ter vermindering van meerdere ongelegenheden, van
groetere schokken, eene krachtadige hand aan het werk moet
worden geslagen, om te voorkomen hetgeen later welligt niet
meer te verhelpen zoude wezen, en in dit geval verklaar ik
mij bereid tot het toestaan van zoodanige kredieten als tijdelijk
gevorderd worden; zoo mede om in de verantwoording van
deze handelwijze mijn aandeel te nemen, liever dan bij voort-
doring toe te stemmen in maatregelen, waarvan ik, bij aanne-
ming, der natie en regering, met hart en ziel, de beste vruchten
toewensch, doch waartuit mijns inziens verwikkeling en hoogst-
nadeelige gevolgen in de toekomst te duchten zijn. — Ik heb
gezegd.

OVER HET Vernietigen der Kloosters en het OPRIGTEN VAN PROTESTANTSCHEN PAROCHIEËN IN PRUISSEN.

(Getrokken uit het *Journal Historique et littéraire* van Luik.)

In onze vorige artikels over het *Prosélytismus* in Pruisen,
hebben wij gezegd, dat het Gouvernement werkt op de vernie-
ting der kloosters en Katholieke parochieën en daartegen het
getal Protestantsche parochieën vermeerdert. Thans zullen wij
dit door daadzaken bewijzen en eene kleine schets van de ver-
rigtingen van dat Gouvernement in de onderscheidene provin-
ciën van het Koninkrijk geven en beginnen met:

Poolsch Pruisen. Deze provincie is verdeeld in twee departe-
menten, te weten: dat van *Posen* en *Bromberg*. Na het slui-
ten van den algemeenen vrede, toen het Groot Hertogdom *Posen*
aan Pruisen werd afgestaan, telde het 47 mannen en 10
vrouwen kloosters. Deze gestichten waren aldus verdeeld: 31
mannen en 7 vrouwen kloosters in het Departement *Posen*, 16
mannen en 3 vrouwen kloosters in dat van *Bromberg*. Meer
dan 450 religieuse mannen en 120 religieuse vrouwen hadden
zich aan den dienst van God in die verblijfplaatsen van gods-
vrucht en inwendige vrede toegewijd. De meeste hadden den
ouderdom van 50 a 60, en eenige die van 90 jaren bereikt.
Hun geluk werd weldra verontrust. Bij eene kabinetsorde van
den 9 Augustus werd dezelve een voorloopig bestaan toegekend,
doch het aannemen van Noeïen verboden, om diegenen te
vervangen, welke door den dood waren weggerukt of het kloos-
ter verlaten hadden. Na een tijdverloop van 4 of 5 jaren ver-
vielen alzoo met de daad de kloosters door het overlijden van
vele leden en de andere werden ontvolkt en verlaten.

De goederen van al deze kloosters werden tot onderscheidene
einden besteed. Een gedeelte der inkomsten verstrekte tot het
oprigten van een hospitaal voor de zusters van barmhartigheid
in de stad *Posen*, een ander tot het ontwikkelen van het staats-
onderwijs en het overige werd tot de uitoefening, zoo van den
Protestantsche als Katholieke eeredienst besteed. De fundatiën
en missen ten laste dier kloosters, werden aan andere paro-
chieën, die er verre van af waren, rijk te zijn, opgelegd; tegel-
het einde van 1834 telde het departement *Posen*, niet meer
dan ... mannen met 44 religieusen en 4 vrouwen-kloosters met
31 religieusen. *Bromberg* had niet meer dan 6 mannenkloosters
met 25 religieusen en drie vrouwen-kloosters met 11 religieusen.
Al die mannen en vrouwen hadden den ouderdom van 70 tot
90 jaren bereikt.

Bij eene kabinets-orde van 1833 was het bestaan dier kloos-
ters uiterlijk nog voor 3 jaren verlengd, zoodat dezelve thans
gesupprimeerd en de inkomsten onder de scholen en de geeste-
lijkheid dier departementen verdeeld zijn. Een dezer kloosters
bestond sedert de 11de eeuw.

Bij een kabinets-schrijver in 1834 werd het klooster der orde
van *Citeaux* in het distrikt *Meseritz* vernietigd; de gebouwen,
de kerk en de fondsen zijn aan de normale school van die plaats
gegeven geworden.

De gebouwen van het klooster der *Bernardijnen* te *Bromberg*
zijn aan de protestantsche normale school, en de kerk aan de
protestanten in gebruik gegeven.

De kerk der *Bernardijnen* te *Gollanz* is mede in eenen pro-
testantschen tempel veranderd en de gebouwen dienen tot ver-
blijf der katholieke priesters en protestantsche leeraren.

De rijke en prachtige abdij van *Wagowitz* is op haar beurt
gesupprimeerd.

Provincie Pruisen. De provincie is in vier departementen
verdeeld: *Königsberg*, *Gumbinnen*, *Danzig* en *Marienwerder*.
Dezelfde geest die geboorterecht had om de kloosters in het groot-

hertog Posen te vernietigen, heerschtel ook bij de vernietiging van al de kloosters in deze vier departementen. De Koning begon met de secularisatie der Norbertijnen te Zuckau, der Benedictijnen te Zarnowitz, der religieusen, die naar den verbeterden regel (*reforms*) te Neuville leven, der Dominikanen en Benedictijnen te Danzig te bevelen. De bewoners van al die gestichten genoden pensioenen en hunne fondsen werden ten vorderde van den staat besteed. De Norbertijnen te Zuckau dienden verzoekschriften bij de regering in en namen hunnen toevlucht tot magtige en invloedhebbende beschermers, ten einde ten minste tot aan hunnen dood huane gelukkige verblijfplaats te mogen behouden. De minister der eerediensten antwoorde hun den 30 April 1830: "Dat zij in de gebouwen van het klooster konden verblijven, doch altijd onder dit verbot van op te houden hun leven als religieuse te leiden en de regels der orde in het algemeen na te komen en dat zij voortaan als geseculariseerde moesten leven." Hij legde hun zelfs die verplichting op om religieuse vrouwen uit andere gesupprimeerde kloosters te ontfangen. Hij ging zelfs verder, hij schreef hun een dagorde en wijze van leven voor en opdat alles, volgens zijne bevelen zoude ten uitvoer worden gelegd, werd Mgr. de Bisschop van Culm met het toezigt daarover belast.

Het Departement van Danzig rekende onder deszelfs schoonste gedenkstukken, de abdij der orde van Citeaux, te Oliva; deze onderging hetzelfde lot als de andere kloosters en werd in October 1831 vernietigd. De Koning verleende genadiglijk de overheerlijke prachtige kerk aan de Protestanten van die plaats, welke op den 30 November 1834 de kerk innamen, die door en voor de Katholijken gebouwd was.

In volgende sommers zullen wij omtrent het vernietigen der kloosters in de provinciën *Saxe*, *Westfalen*, *Silozien* enz. melding maken.

Op heden overleed tot mijne en mijns Kinderen bittere droefheid, mijn geliefde Echtgenoot de Heer **A. R. NOLDUS VAN DEN BERGH**, in den ouderdom van bijna 78 jaren, na voorzien te zijn van de laatste H. H. Sacramenten.

C. TIMMERMANS,
en kinderen.

Den 17 Maart 1837.

Deze dient tot algemeene en bijzondere kennisgeving.

BEKENDMAKINGEN.

HENDRIK ANTONIJ BIJVOET, openbaar Notaris, residerende te Hertogenbosch, Hoofdplaats der Provincie Noord-Brabant, zal voor zijne priesteren, aldaar in het Stads Koffijhuis, bewoond door Willem Raccus, op Donderdag den 30 Maart 1837, des avonds ten zeven ure, provisioneel verkoopen:

1ste KOOP.

Eene HUIZINGE en ERVE, zijnde eene zeer bekante Tapuering, staande en gelegen in de Eerste Nieuwstraat te Hertogenbosch, seq. V. C. No. 45, kadastraal bekend sectie H, No. 1431.

2de KOOP.

Eene BOUWMANSWONING, SCHUUR, KERK, HOF en BOOMGAARD, TEEL- en WEILAND en HOUTWAS, staande gelegen onder Maren, in de Achterstraat, te zamen groot 1 Bunder, 67 Roeden, 62 Ellen, kadastraal bekend sectie A, Nis. 513, 515, 516, 517, 518, 519, 521, 522, 523 en 552.

3de KOOP.

Een Perceel allerbest HOOILAND, genaamd de Hengmes, groot 1 Bunder, 54 Roeden, 20 Ellen, gelegen onder Kessel, kadastraal bekend sectie A, No. 167.

4de KOOP.

Een Perceel allerbest TEELLAND, genaamd de Hengmes, groot 95 Roeden, 80 Ellen, gelegen onder Kessel, kadastraal bekend sectie A, No. 166.

De twee laatstgemelde Perceelen zullen zoo wel gezamenlijk als ook afzonderlijk, worden opgeveild, beslagen en ten hoogst komen.

5de KOOP.

Een Perceel TEELLAND, groot 60 Roeden, 40 Ellen, gelegen te Kessel, kadastraal bekend sectie A, No. 419.

6de KOOP.

Een Perceel HOOI- of WEILAND, groot 41 Roeden, 70 Ellen, gelegen te Lith, in de Spapeboef, kadastraal bekend sectie A, No. 1029.

Zullende de Finale Verkoopung geschieden ter plaatse als boven, op Donderdag den 15 April aanstaande, mede des avonds ten zeven ure.

Alles bij gedrukte biljetten breeder omschreven en geafficeerd.

Nadere informatien te bekomen ten Kantore van den Notaris **BIJVOET** voornoemd.

ZEGT HET VOORT.

S. P. A. DE BRUIN, Openbaar Notaris, residerende te Beers, kanton Grave, zal namens zijne Principalen op Zaterdag den 15 April 1837, des namiddags om 3 uren, ten huize en herberge van Mathijs van de Wiggelaar, op de markt te Grave, in het openbaar, voor den tijd van 6 jaren, verhuuren: Een **STEENEN KOORN-WIND** en **RUN-MOLEN**, staande en gelegen te Escharen, 1/2 uren van de stad Grave en de Rivier de Maas, met het looppend en staande werk; te aanvaarden met 1° Mei 1837. Nadere informatien te bekomen bij den heer **A. BOERKAMP** in de Maasstraat te Grave.

HENRI REINGANUM, BANKIER TE FRANKFORT 2m.

Met autorisatie van Z. M. den Keizer van Oostenrijk, Onherroepelijke Verkoop bij Inschrijving, van twee Eigendommen, geroytelijk geschat op een Millioen 502,157 florijnen, te weten:

DE GROOTE HEERLIJKHEID VAN EHRENSHAUSEN, gelegen in het Hertogdom van Carinthia, een mijl van Klagenfurt, met overvoerlijk Kasteel, Hoeven, grooten Tuin, Broeikas-ten en Oranjerie, vruchtbare Landen, Weiden, Bosschen, Molens, uitgestrekte Jagt, patrimonieele Jurisdic-ctie, Leendiensten en aanzienlijke Renten, mits-gaders:

HET SCHOON HOTEL MET TUIN TE BADEN, gelegen op de voornaamste plaats dezer door hare Wateren en de menigte van vreemde-lingen, die dezelve komen bezoeken, zoo vermaarde Stad.

De inschrijving geschied tegen **ACHT Nederlandsche gulden**.

Acht inschrijvingen worden met f 56 gulden betaald.

Deze schoone eigendommen zullen dengenen, welke dezelve ten deel vallen, vrij van schulden en hypothe-ken, worden overgedragen; de Fransche *Prospectus* geeft meer breedvoerige inlichtingen, betrekkelijk dezen voorsteligen verkoop, welke onherroepelijk te Weenen, onder het toezigt van het Gouvernement, zal plaats hebben. Elk inschrijver zal *franko* berigt ontvangen op het tijdstip dat de verkoop zal afgelopen zijn, van den uitlag der zaak. Het bedrag der inschrijvin- gen wordt in contanten te Amsterdam, of wel op be- schikking van de bank te Amsterdam, betaald.

Om het Prospectus te ontvangen, inschrijvingen te doen en in het algemeen voor alles wat tot dezen verkoop betrekking heeft, schrijve men, zonder te frankeren, aan

HENRI REINGANUM,
Bankier en ontvanger-generaal te
Frankfort aan den Main.

BEURSPRIJZEN.

Weenen, den 18 Maart: 5 pCt. Metall. 105½; 4 pCt. 100½; 3 pCt. 75½; Bankactien 3 pCt. 136½.

Parijs, den 25 Maart: 5 pCt. renten fr. 100.00; 3 pCt. fr. 78.60; Napelsche 98.40; Portugal 3 pCt. 30½; Spanje Ard. 23½; Passive 6½.

Voor de beurs was de stemming dalende en werden de Fransche 3 pCt. de 78.30 gedaan; bij het openen derzelve dobberde de prijs tusschen 78.40 en 45, doch de rijzing verkreeg de bovenhand en ten 3 ure was de koers 78.55 g. De Spaansche fondsen hebben daarentegen verdere daling ondervonden; Ardoins waren reeds voor 22½ aangeboden zonder koopers te vinden; het gerucht wilde dat Durango door 21 ba-tailions Christen werd geblakkeerd en dat, eerstdaags een algemeene aanval zoude worden ondernomen; ook zeide men, hoewel dit gerucht minder geloof vond, dat Mendizabel in eenen volksoproep het leven had verloren; wat hiervan zij, de daling in de Spaansche fondsen scheen het gevolg te zijn van een grooten verkoop, want men merkte op, dat een eenig Makelaar tot alle koersen verkocht. Op het eind der beurs hebben eenige uit Londen ontvangen kooporders de koersen weder doen rijzen, blijvende Ardoins a 23½ gevraagd.

Londen, den 25 Maart: Gisteren is er aithouding van den Goeden Vrijdag geene Beurs gehouden. Onder de hand zijn eenige kleine pos-ten Spanje a 21½ gesloten.

Antwerpen, den 25 Maart: Ardoins 21½, 20½, 21½ p.; Oude Uitgesti 8½; Darmst. Loten 23 g.; Belgie 100 p. — *Wissel*: Amst. en Rott. 1/2 pCt. avans.

— Van den 26: In de fondsen is heden bijna niets omgegaan, blij-vende de koersen genoegzaam onveranderd als gisteren, namelijk die der Ardoins 21½ a 1/2 nominaal.

AMSTERDAM, 26 Maart. — EFFECTEN SOCIETEIT. — Ten half 5 ure. Integralen 52½, fr. Ardoins 21½, 1/2, 1/4. Fransche 3-pCts. 78½.

Ten gevolge der iets flauwere koersen van Antwerpen en Londen waren ook hier Ardoins meer geoffreerd, doch bepaalde zich de handel tot slechts kleine postjes.

Van Integralen zijn eenige partijtjes tot iets verbeterde prijzen om-gezet.

Maandag 27 Maart. — Ten half 5 ure. Integr. 52½. Holl. 5 pCt. 100½. Ardoins 21½, 1/2, 1/4, 1/8, 1/16, 1/32, 1/64. Passive 6½.

In Ardoins was veel handel, hoewel onveranderd van Antwerpen afkomende, konden zich dezelve door verscheidene verkoopen voor Engelsche rekening, aanvankelijk niet geheel op hunne hoogte van gisteren souteneren, doch blijven ten slotte weder geheel als gisteren. Hollandsche effecten goed prijshoudend.